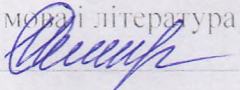

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЛІТЕРАТУРНА КРИТИКА

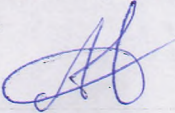
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Українська мова і література)
Обсяг дисципліни	4 кредити ЕКТС
Шифр дисципліни	ОПП.13
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Факультет	гуманітарно-педагогічний
Кафедра	української філології

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт*	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	3	5	4,0	120	50	16		34		70				+

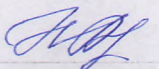
Робоча програма складена на основі ОПП «Середня освіта. Українська мова і література» за спеціальністю 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

Програму склала к.філол.н. Інна ПРИЙМАК

Схвалено на засіданні кафедри української філології
Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завкафедри української філології Анатолій ЯНЧИШИН

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету Неля ПОДЛЕВСЬКА

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри української філології	Гуманітарно-педагогічний факультет		Анатолій ЯНЧИШИН
Гарант освітньо-професійної програми «Середня освіта (українська мова і література)»	Гуманітарно-педагогічний факультет		Любов ОЛІЙНИК
Декан гуманітарно-педагогічного факультету	Гуманітарно-педагогічний факультет		Неля ПОДЛЕВСЬКА

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Теорія літератури – узагальнювальна дисципліна у системі літературознавчих дисциплін, передбачених програмою підготовки фахівця філологічного профілю.

Пререквізити – ОЗП.08 Сучасний літературний процес, ОПП 01 Історія зарубіжної літератури, ОПП 02. Історія української літератури.

Постреквізити – ОПП.03 Курсова робота з української літератури та методики її навчання, ОПП 14 Дитяча література; ОПП.17 Навчальна (літературно-краєзнавча) практика, ОПП 18. Педагогічна практика (пропедевтична), ОПП 19. Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти.

Відповідно до **ОПП** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності.

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК17. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ФК1. Здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК11. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси.

ФК12. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання.

ФК23. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

програмні результати навчання.

ПРН1. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПРН2. Вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою.

ПРН6. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми).

ПРН7. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ПРН16. Орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, перевіряти її достовірність, оперувати нею у професійній діяльності.

ПРН18. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

ПРН39. Застосовувати різні види аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

Мета дисципліни– поглибити та розширити теоретичні знання студентів про закономірності розвитку художньої літератури, сформувати цілісне уявлення про основні поняття теорії літератури та провідні напрями літературної критики, розвинути навички наукового аналізу й інтерпретації художніх текстів і критичних праць.

Предмет дисципліни. теоретичні засади літературознавства та літературної критики; літературний твір як естетична система; родо-жанрова структура літератури; мова художнього твору; літературний процес і методологія літературної критики в історичному та сучасному контекстах.

Завдання дисципліни. надати студентам систему знань про основні категорії теорії літератури та етапи розвитку літературної критики; сформувати вміння аналізувати художні твори з урахуванням

змістових, формальних і стильових чинників; ознайомити з провідними літературознавчими школами, методами та критичними підходами; розвинути навички самостійної роботи з теоретичними та критичними джерелами, уміння аргументовано висловлювати власні наукові судження.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, **повинен**: знати основні поняття та категорії теорії літератури і літературної критики; розуміти закономірності літературного процесу та принципи функціонування художнього твору; вміти аналізувати художні тексти з позицій різних літературознавчих і критичних методів; уміти визначати жанрові, стильові та поетикальні особливості літературних творів; критично оцінювати наукові та критичні праці, застосовувати теоретичні знання у власних дослідженнях.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

№ п/п	ТЕМИ	ДФН		
		лекції	практ.	Сам. роб.
1.	Тема 1. Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін	2	4	10
2.	Тема 2. Розвиток літературознавчої науки в історико-хронологічному контексті.	4	8	15
3.	Тема 3. Історія української літературної критики.	2	4	10
4	Тема 4. Теорія літературного твору	6	12	25
5.	Тема 5. Теорія літературного процесу	2	6	10
	Загальна кількість годин:	16	34	70

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лекційного курсу

№ п/п	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотацій	Кількість годин
1.	Лекція 1. Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін Специфіка літератури як предмета наукового вивчення. Поняття про літературознавство та його розділи. Теорія літератури як окремий розділ літературознавства. Література: 2 [3-18]; 3 [7-21] Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6, 10	2
2.	Лекція 2. Античний та середньовічний період у розвитку теоретико-літературної думки. Ренесансний період у розвитку літературознавства Античність як ранній етап формування теорії літератури. Класичний період. Платон, Арістотель; філософія та погляди на поезію. Літературознавча думка еллінського періоду. Внесок у розвиток теоретико-літературної думки Цицерона, Горація, Квінтیلیана. Погляди на літературу в епоху середньовіччя. Погляди на мистецтво у працях Фоми Аквінського. Літературознавство епохи Відродження. Теоретико-літературні ідеї XVII-XVIII ст. Значення філософсько-естетичних теорій німецьких ідеалістів для формування теорії літератури. Новаторство романтиків в осмисленні природи та феноменів словесного мистецтва. Література: 3 [22-26] Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6,10	2
3.	Лекція 3. Літературознавчі школи XIX та XX ст. Поняття «літературознавча школа». Міфологічна школа, її засновники, ключові ідеї. Порівняльно-історична школа, концепція міграції казкових сюжетів Т. Бенфея. Теорія «зустрічних течій» О. Веселовського. Антропологічна школа. Біографічний метод. Культурно-історична школа, концепція І. Тена. Психологічний метод як наукова тенденція в літературознавстві. Напрямки розвитку сучасного літературознавства. Психоаналітична критика З. Фрейда. Концепція К.-Г. Юнга та архетипна критика. Розвиток «формального» літературознавства. Вплив російських формалістів на розвиток теоретичної поетики. Структуралізм. Провідні школи структуральної поетики. Деконструктивізм як опозиція структуралізму. Рецептивна естетика як різновид естетичної теорії, що зосереджується на проблемі сприймання художніх творів. Теорії Г.Р. Яussa та В. Ізера. Феміністична критика як методологія, що включає розуміння «інакшості» жінки, досліджує гендерні стереотипи в літературі, інтерпретує особливості жіночого письма. Постколоніальна критика – сукупність різноманітних, тематично пов'язаних наукових студій, які досліджують своєрідність літератур колонізованих народів. Методологія сучасного українського літературознавства.	2
4.	Лекція 4. Історія української літературної критики. Розвиток критичної думки у період давнього українського письменства. Зародження української професійної критики у XIX ст, діяльність М. Костомарова, П. Куліша, Б. Грінченка, І. Франка. Критики 20-30-х рр XX ст. М. Зеров. Літературна критика діаспори. Літературна критика на сучасному етапі.	2

	Література: Основна: 3,4; Додаткова: 6,10	
5.	Лекція 5. Теорія літературного твору Цілісність художнього твору. Принципи аналізу літературного твору. Змістові складники художнього твору. Змісто-формальні чинники літературного твору (сюжет, конфлікт). Формальні чинники літературного твору (композиція, мовна форма). Художній час та простір.	2
6.	Лекція 6. Генерологічна теорія літератури Родо-жанровий поділ художньої літератури як літературознавча проблема. Епічний рід літератури. Система епічних жанрів. Ліричний рід літератури. Класифікації ліричних творів. Драматичний рід літератури. Жанри драматичного роду. Межиродові й межжанрові утворення. Синтетичні жанри. Література: Основна: 2,3,4,5; Додаткова: 11	2
7.	Лекція 7. Мова художнього твору. Тропи та стилістичні фігури Мова художнього твору як об'єкт літературознавчого аналізу. Слово в художньому тексті. Поняття тропів та їх роль у художньому мовленні. Основні види тропів. Поняття стилістичних фігур. Класифікація стилістичних фігур. Звукова організація художнього мовлення. Функції тропів і стилістичних фігур у художньому творі. Література: Основна: 2,3,4,5; Додаткова: 7,8	2
8.	Лекція 8. Теорія літературного процесу Літературний процес як предмет історії літератури та літературної критики. Літературна епоха, зв'язок між етапами історичного розвитку суспільства та літературними епохами. Літературний напрям як одиниця літературного процесу. Творчий метод, літературна течія. Традиції і новаторство в літературі. Стиль і поетика. Література: Основна: 2,3,4,5; Додаткова: 7,8	2
	Загальна кількість годин	16

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ п/п	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Література як вид мистецтва слова. Специфіка художньої літератури Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6,10	2
2.	Структура літературознавства: теорія літератури, історія літератури, літературна критика Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6,10	2
3.	Антична теорія літератури: погляди Платона й Арістотеля на поезію Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 9	2
4.	Теоретико-літературна думка Середньовіччя та Відродження: спадкоємність і новаторство Література: Основна: 3,4; Додаткова: 6,10	2
5.	Літературознавчі школи XIX ст.: міфологічна, порівняльно-історична, культурно-історична Література: Основна: 2,3,4,5; Додаткова: 11	2
6.	Літературознавчі методи XX ст.: психоаналіз, формалізм, структуралізм, рецептивна естетика Література: Основна: 2,3,4,5; Додаткова: 11	2
7.	Зародження та становлення української літературної критики (давнє письменство — XIX століття) Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6,10	2
8.	Українська літературна критика XX–XXI століть: напрями та постаті Література: Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 6,10	2

9.	Цілісність художнього твору та принципи його аналізу <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 9</i>	2
10.	Сюжет, композиція, художній час і простір у структурі твору Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
11.	Жанрова система епосу, лірики та драми: класифікація й аналіз Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
12.	Жанрові трансформації та модифікації в сучасній літературі Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
13.	Аналіз мови художнього твору. Слово як елемент образної системи Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
14.	Тропи та стилістичні фігури в художньому тексті (практичний аналіз) Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
15.	Літературний процес: епохи, напрями, течії, творчі методи Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
16.	Традиції і новаторство. Стил і поетика як категорії літературного процесу Література: <i>Основна: 1,2,3,4,5; Додаткова: 11,13</i>	2
17.	Підсумкове заняття.	2
Загальна кількість годин:		34

5.3. Зміст самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних домашніх завдань, підготовці до їх презентації і обговорення, у виконанні тестових завдань за теоретичним матеріалом у Moodle тощо. Студенти заочної форми здобуття освіти виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний здобувач вищої освіти отримує у викладача у період настановної сесії. Крім цього до послуг студентів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні документи з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

5.3. Зміст самостійної роботи студентів.

Тижд ень	Перелік змістових модулів, теми практичних занять, зміст самостійної роботи	Обс яг год ин
1-2	Тема 1. Вступ. Літературознавство і комплекс літературознавчих дисциплін Підготовка до практичного заняття за темою 1. 1.1. Опрацювання основної та додаткової навчальної літератури. 1.2. Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення з термінологічним апаратом літературознавства. Робота з теоретичним матеріалом. 2.1. Вивчення понять: літературознавство, теорія літератури, історія літератури, літературна критика. 2.2. Складання схеми комплексу літературознавчих дисциплін. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	10
3-6	Тема 2. Розвиток літературознавчої науки в історико-хронологічному контексті Підготовка до практичного заняття за темою 2. 1.1. Опрацювання рекомендованої наукової та навчальної літератури. 1.2. Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення з основними літературознавчими школами і напрями. Робота з теоретичним матеріалом. 2.1. Вивчення етапів розвитку літературознавчої науки. 2.2. Складання хронологічної таблиці розвитку літературознавчих концепцій. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	15
7-8	Тема 3. Історія української літературної критики	10

	Підготовка до практичного заняття за темою 3. 1.1. Опрацювання наукових праць з історії української літературної критики. 1.2. Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення зі списком критичних текстів. Читання та аналіз критичних праць. 2.1. Праці І. Франка, М. Зерова, Д. Чижевського, Є. Маланюка (за вибором). Підготовка до тестового контролю матеріалу.	
9-14	Тема 4. Теорія літературного твору Підготовка до практичного заняття за темою 4. 1.1. Опрацювання навчальної та наукової літератури з теорії літератури. 1.2. Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення з основними теоретичними поняттями. Робота з художнім текстом. 2.1. Аналіз літературного твору (за вибором) з погляду теми, ідеї, сюжету, композиції та образної системи. Підготовка до тестового контролю матеріалу.	25
15-16/	Тема 5. Теорія літературного процесу Підготовка до практичного заняття за темою 5. 1.1. Опрацювання теоретичних праць з проблем літературного процесу. 1.2. Опрацювання електронного конспекту лекцій. 1.3. Ознайомлення з основними літературними напрямками та течіями. Аналітична робота. 2.1. Вивчення особливостей взаємодії літературного процесу з історико-культурним контекстом. 2.2. Порівняльна характеристика літературних напрямів (за вибором). Підготовка до підсумкового контролю.	10
Загальна кількість годин		70

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій та методів навчання, зокрема: методи навчання за джерелом передачі і сприймання інформації (словесні (пояснення, дискусія, консультування), практичні (інструктування), наочні (демонстрування, ілюстрування, спостереження); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації; за рівнем самостійності пізнавальної діяльності (методи проблемного викладу, частково пошукові); методи стимулювання і мотивації учіння, інтерактивні; інформаційно-комунікаційних та технології дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (виконання практичних завдань; участь у обговоренні індивідуальних домашніх завдань);

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи суму балів, нижчу за 60 відсотків від максимального бала, вважається таким, що має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (опанування теоретичного матеріалу з теми, активна робота на занятті).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без правомірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://7eminar.ua/>, <https://seminar.expertus.com.ua/>, <https://sys2biz.com.ua/seminars/>, <https://finacademy.net/ua/webinars>, <https://www.coursera.org/>, <https://prometheus.org.ua/>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у «Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ»).

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її робочою програмою, кожен здобувач денної і заочної форм здобуття освіти може набрати до 100 балів. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного контролю набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у п'ятому семестрі

Контрольні заходи				Аудиторна робота		Самостійна робота		Семестро-вий контроль	Разом
П'ятий семестр									Сума балів
Тестовий контроль:				Практичні заняття (мінімум – 2 контрольні точки)		ІДЗ*		Іспит	
Т 1-2	Т 3-4	Т 5-6	Т 7-8	Т*1-4	Т. 6-6	Т3	Т.4.		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
6-10	6-10	6-10	6-10	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60-100**
24-40				6-10		6-10		24-40	

Примітка: ІДЗ* – індивідуальне домашнє завдання; Т* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

Оцінювання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом літературознавчою термінологією; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко та всебічно опанував програмовий матеріал з історії української літератури, вільно орієнтується в літературному процесі, основних етапах його розвитку, напрямках, течіях і творчості провідних письменників. Уміє коректно застосовувати літературознавчий термінологічний апарат, поєднувати теоретичні положення з аналізом художніх текстів, аргументовано висловлювати власні судження та обґрунтовувати їх прикладами з творів. Відповідь відзначається логічністю, послідовністю й грамотним мовним оформленням (в усній або письмовій формі), демонструє належний рівень аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач упевнено реагує на уточнення або зміну формулювання запитання, робить ґрунтовні висновки, виявляє сформовані фахові навички літературознавчого аналізу. Під час відповіді допускає дві–три несуттєві неточності.
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 6 балів, максимальний – 10 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (10) за його виконання.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 25 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1-13	14-16	17-18	19-20	21-22	23-25
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість отриманих балів	0	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24	32	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти).

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

11.ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАНЬ

1. Специфіка літератури як предмета наукового вивчення.
2. Поняття літературознавства та його місце в системі гуманітарних наук.
3. Основні розділи літературознавства: теорія літератури, історія літератури, літературна критика.

4. Теорія літератури як окремий розділ літературознавства: предмет і завдання.
5. Методи літературознавчого аналізу.
6. Взаємозв'язок літературознавства з філософією, історією, мовознавством.
7. Античність як ранній етап формування теорії літератури.
8. Погляди Платона на поезію та мистецтво.
9. «Поетика» Арістотеля та її значення для розвитку літературознавства.
10. Літературознавча думка елліністичного періоду.
11. Внесок Цицерона, Горація та Квінтіліана в розвиток теорії літератури.
12. Погляди на літературу і мистецтво в епоху середньовіччя.
13. Естетичні ідеї Фоми Аквінського.
14. Літературознавство доби Відродження.
15. Теоретико-літературні ідеї XVII–XVIII століть.
16. Значення філософсько-естетичних концепцій німецьких ідеалістів.
17. Новаторство романтиків в осмисленні природи словесного мистецтва.
18. Поняття «літературознавча школа».
19. Міфологічна школа: засновники та ключові ідеї.
20. Порівняльно-історична школа та концепція міграції сюжетів Т. Бенфея.
21. Теорія «зустрічних течій» О. Веселовського.
22. Антропологічна школа в літературознавстві.
23. Біографічний метод і його значення.
24. Культурно-історична школа та концепція І. Тена.
25. Психологічний метод як тенденція в літературознавстві.
26. Психоаналітична критика З. Фрейда.
27. Аналітична психологія К.-Г. Юнга та архетипна критика.
28. Російський формалізм і його вплив на розвиток теоретичної поетики.
29. Структуралізм: основні ідеї та провідні школи.
30. Деконструктивізм як опозиція структуралізму.
31. Рецептивна естетика (Г.-Р. Яусс, В. Ізер).
32. Феміністична критика: методологія та проблематика.
33. Постколоніальна критика і її предмет дослідження.
34. Методологія сучасного українського літературознавства.
35. Критична думка періоду давнього українського письменства.
36. Зародження української професійної критики у XIX столітті.
37. Літературно-критична діяльність М. Костомарова.
38. Критичні погляди П. Куліша та Б. Грінченка.
39. Іван Франко як літературний критик.
40. Українська літературна критика 20–30-х років XX століття.
41. Микола Зеров і неокласична критика.
42. Літературна критика української діаспори.
43. Стан і тенденції розвитку літературної критики на сучасному етапі.
44. Художній твір як цілісна естетична система.
45. Основні принципи аналізу літературного твору.
46. Змістові складники художнього твору.
47. Змісто-формальні чинники: сюжет і конфлікт.
48. Формальні чинники: композиція та мовна форма.
49. Художній час і художній простір.
50. Родо-жанровий поділ літератури як теоретична проблема.
51. Епічний рід літератури та система його жанрів.
52. Ліричний рід літератури та класифікації ліричних жанрів.
53. Драматичний рід літератури та його жанри.
54. Межиродові й межиганрові утворення.
55. Синтетичні жанри в літературі.
56. Мова художнього твору як об'єкт літературознавчого аналізу.
57. Тропи: поняття, види та функції.
58. Стилістичні фігури та їх класифікація.
59. Літературний процес: поняття, структура, основні категорії.
60. Літературна епоха, напрям, стиль, традиція і новаторство.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Теорія літератури та літературна критика» повністю і в достатній кількості забезпечені необхідними навчально-методичними матеріалами

13. ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: підручник. К. : Вид-во Києво-Могилянської акад., 2008, 432 с.
2. Білоус П. Теорія літератури. К.: «Академія», 2013. 328 с.
3. Галич О. А. Історія літературознавства. К.:Либідь, 2013, 392 с.
4. Галич О. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001, 488 с.
5. Павличко С. Теорія літератури. Передм. М. Зубрицької; упоряд. В. Агеєва ; Б. Кравченко. \ Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2002. \ 679 с
6. Ференц Н. С. Теорія літератури і основи естетики:навчальний посібник. К.: «Знання», 2014. 511с.
7. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). К.: Академія, 2008, 568 с.

Додаткова література.

8. Демська-Будзуляк Л.Українське літературознавство від ідеї до дискурсу: неокласичний дискурс. К. : Смолоскип. 2019, 600 с.
 9. Зубрицька М. HomoLegens: Читання як соціокультурний феномен, Львів: Літопис, 2004.
 10. Іванишин В.П. Нариси з теорії літератури: навч. посібник,. К.: ВЦ «Академія», 2010.
 11. Йогансен М. Як будується оповідання. К.: Pabulum. 2019, 128 с.
 12. Кзьондзик Н. Класицизм і соцреалізм. К.: Смолоскип. 2020, 312 с.
 13. Ключок Григорій. Енергія художнього слова. Кіровоград, 2007. 187 с.
 14. Література на полі медій, Збірка наукових праць відділу теорії літератури та компаративістики ІЛ ім. Т. Шевченка НАН України /за ред. Гундорової Т., Сиваченко Т. К.: 2018, 633 с.
 15. Марко В. П. Аналіз художнього тексту: навч. посібник для студентів. К.6 «Академвидав», 2013, 280 с.
 16. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики К.: ВЦ «Академія», 2010.
 17. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006, 347 с.
 18. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 1. К. : ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
 19. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 2. К. : ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
 20. Пахаренко В.І. Українська поезика. – Черкаси, 2002, 236 с.
 21. Семків Р. Як писали класики. К.: Pabulum. 2016, 240 с.
14. Інформаційні ресурси
1. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології). Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=8413>
 2. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
 3. Інституційний репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>